

İstanbul Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü'nün SWOT Analizi A SWOT Analysis of Istanbul University Physiotherapy and Rehabilitation Department

Gökşen Kuran ASLAN^a, Tansu BİRİNCİ^b, Gökçe LEBLEBİCİ^b, Pınar ÖDEVOĞLU^b
Ezgi TÜRKMEN^b, Emrah ZİREK^b, Ela TARAKÇI^c, Arzu RAZAK ÖZDİNÇLER^d

ÖZET Amaç: İstanbul Üniversitesi (İÜ) Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü'nün mevcut iyi halini korumak ve daha ileriye taşımak amacıyla bir SWOT analizi yapmak ve sayıları hızla artan Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümlerinin, kurumumuzu nasıl etkilediğini akademisyenlerin ve öğrencilerin gözünden araştırmaktır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya İÜ Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans programında öğrenim gören gönüllü 80 lisans öğrencisi ve eğitim veren 10 öğretim üyesi dâhil edildi. Bölümün güçlü yanları, zayıf yanları, fırsatları ve tehditleri hazırlanan açık uçlu anket formu ile değerlendirildi. Yanıtlar 'İçerik Analizi Yöntemi' ile analiz edildi. **Bulgular:** İÜ Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü'nün güçlü yönünü; öğretim üyelerinin %90'ı "Yüksek lisans ve doktora programlarının olması" olarak görürken lisans öğrencilerinin %68.7'si "Akademisyenlerin fizyoterapistlerden oluşması, klinik tecrübelerinin fazla olması ve alanlarında uzman olmaları nedeniyle zengin bir akademik kadroya sahip olması" olarak görmekteydi. Zayıf yönler için; öğretim üyelerinin %80'i "Tıp fakültesinden ayrı bir kampüste eğitim veriyor olmanın sıkıntıları" olduğunu belirtirken lisans öğrencileri zayıf yön olarak %56.2'si "Dersliklerin, amfinin ve bina koşullarının artan öğrenci sayısını karşılayamaması" olduğunu söyledi. Fırsatlar için; öğretim üyelerinin %90'ı "Farklı disiplinlerle bir arada eğitim alma imkânına sahip olunması" şeklinde belirtirken lisans öğrencilerinin %38,7'si "İÜ'nün köklü bir üniversite olması ve eğitim alanında bir marka haline gelmiş olması nedeniyle iş yaşamında iyi bir referans olması" olduğunu belirtti. Olası tehditler için; öğretim üyelerinin %90'ı "Mesleki hakların yetersizliği" şeklinde belirtirken lisans öğrencilerinin %51.2'si "Okullardaki kontenjanların artmasıyla düşük puanlarla öğrenci alınması sonucu niteliksiz fizyoterapistlerin mezun olması" olduğunu bildirdi. **Sonuç:** Göze çarpan güçlü yönleri koruyarak ve fırsatları değerlendirerek bu özelliklerin ön plana çıkması sağlanmalıdır. Ayrıca zayıf yönler ve tehditler göz önüne alınarak belirlenecek doğru stratejilerle, İÜ Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü her yönüyle tercih edilen bir kurum haline getirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim; Fizyoterapi ve Rehabilitasyon; SWOT Analizi

ABSTRACT Purpose: The aim of study was to made SWOT analyze for maintain the current well-being of Istanbul University (IU) Physiotherapy and Rehabilitation Division and even move forward and was to evaluate how the increased number of Physiotherapy and Rehabilitation schools affected on our institute in the eye of academicians and students. **Methods:** 80 volunteer undergraduates and 10 academicians were included. Strengths, weaknesses, opportunities and threats of division were evaluated by open-ended questions. Content analysis was used to analyze the responses derived from open-ended questions. **Results:** 90% of the academicians saw "Having master's and doctoral programs" as strongest feature while 68,7% of undergraduates thought "Having rich academic squad consist of physiotherapists who were experts in their field". Weaknesses were; 80% of the academicians said "The struggle of giving education in the campus that is separated from Medical School" while %56,2 of the undergraduates thought "Classrooms, amphitheaters and building conditions do not meet the demand. Opportunities were; 90% of the academicians thought "Having the opportunity to be educated with different disciplines" while 38,7% of the undergraduates thought "IU is well-established university in the field of education and

Geliş Tarihi/Received: 01-08-2016/ Kabul Tarihi/Accepted:28-09-2016

^a Yrd. Doç. Dr. İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul

^b İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı Cerrahpaşa İstanbul

^c Doç. Dr İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü,

^dProf. Dr. İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü,

Sorumlu Araştırmacı /Correspondence: Gökşen KURAN ASLAN; İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul, e-posta: goksenkuran@yahoo.com

Atf: Kuran Aslan G, Birinci T, Leblebici G, Ödevoğlu P, Türkmen E, Zirek E, Tarakçı E, Razak Özdiñçler A. İstanbul Üniversitesi Fizyoterapi Ve Rehabilitasyon Bölümü'nün SWOT Analizi HSP 2016;3(3):184-190

To cite this article: Kuran Aslan G, Birinci T, Leblebici G, Ödevoğlu P, Türkmen E, Zirek E, Tarakçı E, Razak Özdiñçler A. A SWOT Analysis Of Istanbul University Physiotherapy And Rehabilitation Department HSP 2016;3(3):184-190

a brand for business". Potential threats were; 90% of the academicians said "Lack of professional rights" while 51,2% of the undergraduates thought "Due to increasing quota in schools, students who came to the program have the lowest exam score and they graduate as an unqualified physical therapists". **Conclusion:** Prominence features should be ensured by retaining the outstanding opportunities and evaluating strengths. Considering the weaknesses and threats correct strategies should be determined so IU Division of Physiotherapy and Rehabilitation becomes preferable institution in every aspect.

Key Words: Education; Physiotherapy and Rehabilitation; SWOT Analysis

Giriş

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümleri ve Fizyoterapi Mesleği

Fizyoterapistlik, dünya çapında kabul görmüş ve nitelikleri belirlenmiş bir meslektir. Türkiye’de 50 yılı aşkın süredir icra edilmektedir. Fizyoterapi mesleğinin toplumumuza kazandırılması ve toplumumuzda yaygınlaşmasını sağlamak amacıyla birçok üniversitede dört yıllık Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümleri açılmıştır¹. İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü 1986 yılında ülkemizde açılan ikinci bölüm olarak eğitim vermeye başlamıştır. 2010 yılından itibaren Sağlık Bilimleri Fakültesi’ne bağlı Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü olarak eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir.

İstanbul Üniversitesi 500 yılı aşkın süredir faaliyetlerini etkin bir şekilde sürdüren, ‘Dünyanın En İyi 500 Üniversitesi’ arasında 10. kez yer alan tek Türk üniversitesidir². İstanbul Üniversitesi’nin 500 yılı aşkın köklü geleneğini yansıtan bir kurum olarak Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü’nde 2015 - 2016 eğitim yılı içerisinde lisans eğitimine devam eden 486 öğrenci, lisansüstü eğitime devam eden 30 öğrenci bulunmaktadır. Ayrıca, 20 kişilik akademik öğretim kadrosu ile Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanında seçkin bir eğitim verilmektedir. İstanbul Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü evrensel bilgiye ulaşmayı ve üretmeyi hedefleyen, temel bilgiyi edinmiş, klinik beceri geliştirmiş, analitik düşünme tutumunu çalışma prensibi haline getirebilen, çağdaş eğitim ve öğretim bilgileri çerçevesinde araştırmacı, yaşam boyu öğrenme prensibini benimsemiş, üretken, mesleki hak ve sorumluluğunu bilen ve uygulayan, etik prensiplere bağlı, yetkin fizyoterapistler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Gerek akademisyenleri gerekse öğrencileriyle ulusal ve uluslar arası alanda en çok tercih edilen, eğitim programı akreditasyonunu sağlamış, fizyoterapi eğitimi konusunda markalaşmış, mezunları en çok tercih edilen, öncü ve saygın bir program olmayı hedeflemektedir³.

SWOT Analizi

SWOT kısaltması, güçlü yönler (Strengths), zayıf yönler (Weaknesses), fırsatlar (Opportunities) ve tehditler (Threats) sözcüklerinin İngilizce karşılıklarının baş harflerinden oluşmuştur. SWOT analizi dış çevre analizi ile saptanan, alanda ortaya çıkan olanaklar ve tehditlerin, iç çevre analizinde saptanan kurumun kuvvetli ve gelişime açık yönleri ile karşılaştırılmasını sağlar.⁴ Değerlendirme boyunca elde edilen veriler kurumun ilerlemesini ve gelişmesini sağlayacak stratejilerin oluşturulmasına olanak verir.⁵

Güçlü yönler, kurumların herhangi bir konuda rakiplerine göre daha üstün olduğu yönlerdir. Her kurum bir gelişmeyle karşılaşmadan önce hangi yönlerinin üstün olduğunu bilmek ve ona göre stratejiler belirlemek zorundadır. Üstün olduğu yönleri belirleyerek, önce çabalarını yoğunlaştıracağı etkinlik alanlarını belirlemiş olur, daha sonra da rakipleriyle hangi alanlarda mücadele edeceğini açığa çıkarıp rekabet alanını kendisinin belirleyebilmesi avantajını elinde tutar.⁶ Zayıf Yönler ise kurumların rakiplerine göre daha az verimli ve etkili olduğu durumlardır. Kurum zayıf olan yönlerini güçlendirmeye çalışmazsa, çevrede meydana gelen değişiklikler zamanla kurumun aleyhine işlemeye başlar. Bu nedenle, bir kurumun üstün taraflarını bilmesi kadar, zayıf taraflarını da bilmesi önemlidir. İçinde bulunduğu sektörde yaşanan rekabet ortamından dolayı, kurum zayıf yönlerinin farkında olduğunda, kendisi için zararlı adımları atmaktan ve başaramayacağı işlere girmekten kaçınacaktır.⁷

Fırsatlar, amaçlara ulaşılmasında çevrenin kuruma sunduğu elverişli koşullardır. Kurumlar fırsatları yakalayabilmek için devamlı olarak çevreyi anlamaya ve öngörmeye çalışmalıdırlar. Tehditler ise kurumların amaçlarına ulaşmasını zorlaştıran veya imkânsız hale getiren yeni durumlardır. Tehdit, kurumun başarısını engelleyecek ve onu zarara uğratacak her şeydir. Her kurumun karşılaşılabileceği olumsuz gelişmeler ve tehditler, kurum tarafından her zaman izlenmeli ve açığa çıkarılmalıdır.⁸

2012 yılı kayıtlarına göre, Türkiye’deki üniversitelerde açılan Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Bölümü/Yüksekokulu sayısı 50'yi aşmıştır^{9,10}. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitimi veren okul sayısının artmış olması, doğal bir rekabeti de beraberinde getirmiştir. Böylece bu okulların hangi ölçütlere göre tercih edileceği ve hangi okulun hangi alanda daha güçlü veya daha zayıf olduğu sorusu ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyaç doğrultusunda İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümünün öğrenciler ve akademisyenlerin görüşüyle, öne çıkan güçlü yönleri korumak, fırsatları tanıyıp kullanmak, ayrıca zayıf yönler ve tehditler göz önüne alınarak belirlenecek doğru stratejilerle, mevcut iyi halin temelini sağlamlaştırmak ve üzerine ek değerler kazandırmak amacıyla SWOT analizi planlanmıştır.

Gereç ve Yöntem

Katılımcıların Belirlenmesi

Aralık 2015- Şubat 2016 tarihleri arasında İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümünde yapılan kesitsel çalışma iki farklı grup üzerinde gerçekleştirildi. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölüm Başkanlığı'ndan gerekli izinler alındıktan sonra çalışmaya başlandı. Araştırmada çalışma evreni olarak Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü lisans öğrencilerinden "Research Randomizer"¹¹ programı kullanılarak; her sınıftan rastgele 25 kişi olmak üzere toplam 100 öğrenci seçildi. "Research Randomizer" programı araştırmacı tarafından tanımlanan evren sayısı içerisinde belirlenen örneklem büyüklüğü kadar rastgele numara seçer. Her dönemde bulunan öğrenci sayısı o dönemin evren büyüklüğü olarak alındı ve bu evrenler içerisinde her dönem için 25 kişilik örneklem oluşturdu. Rastgele seçilen numaralar öğrencilerin listedeki sıralamalarıyla eşleştirilerek formun uygulanacağı 100 öğrenci belirlenmiş oldu. Belirlenen öğrencilere değerlendirme formları verilerek; çalışmaya katılmaya gönüllü olanlardan ilgili formları yüz yüze yöntemiyle doldurarak geri dönüş yapmaları, katılmak istemeyenlerin ise formları doldurmadan iade etmeleri istendi. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümünde görev almakta olan öğretim üyelerine ulaşılarak çalışmaya katılmaya gönüllü olanların aynı çalışma formunu doldurmaları istendi.

Veri Toplama

İstanbul Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümünün güçlü yanları, zayıf yanları, fırsatları ve tehditlerinin belirlenmesi amacıyla araştırma verilerini toplanmak üzere hazırlanmış olan SWOT Analizi Formu kullanıldı (Tablo 1).

Anket sonuçları, yapılan SWOT analiziyle ilişkilendirildi.

Verilerin Analizi

Katılımcıların vermiş oldukları yanıtlar, araştırmacılar tarafından bir nitel araştırma yöntemi olan içerik analizi yöntemi ile analiz edildi. Ortak cevaplar bir araya getirilirken, cevaplar ortaklık payı fazla olandan az olana doğru sıralandı.

Tablo 1. İstanbul Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü SWOT Analizi

GÜÇLÜ YANLAR
Bölümümüzü diğer üniversitelerdeki Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümlerine göre daha güçlü kılan özellikler nelerdir? Maddeler halinde düşüncelerinizi yazınız.
ZAYIF YANLAR
Bölümümüzü diğer üniversitelerdeki Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümlerine göre daha zayıf kılan özellikler nelerdir? Maddeler halinde düşüncelerinizi yazınız.
FIRSATLAR
Bölümümüzün diğer üniversitelerdeki Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümlerine göre daha güçlü olmasını sağlayan/sağlayacak fırsatların neler olabileceğini düşünüyorsunuz? Maddeler halinde düşüncelerinizi yazınız.
TEHDİTLER
Bölümümüzü tehdit eden, zayıflamasına neden olabilecek durumların neler olduğunu düşünüyorsunuz? Maddeler halinde düşüncelerinizi yazınız.

Bulgular

Çalışma formu verilmiş olan 100 fizyoterapi ve rehabilitasyon öğrencisinin 80 tanesinden (%80) ve fizyoterapi ve rehabilitasyon eğitimi veren 12 öğretim üyesinin 10 tanesinden (%83.3) geri dönüş alındı. Anket sonuçları değerlendirmeye alınan 80 öğrencinin 22'si 1. sınıf, 20'si 2. sınıf, 24'ü 3. sınıf ve 14'ü 4. sınıf öğrencisiydi. Çalışmaya katılan 10 öğretim üyesinin 1'i Profesör, 3'ü Doçent, 5'i Yardımcı Doçent ve 1'i Öğretim Görevlisi olarak görev yapmaktaydı. Lisans öğrencileri bölümün güçlü yönleri için toplamda 13 madde, zayıf yönleri için 19 madde, fırsatları için 6 ve tehditler için ise 10 madde belirlediler. Öğretim üyeleri ise güçlü yönler için 22 madde, zayıf yönler için 10, fırsatlar için 9 ve tehditler için 8 madde belirlediler. Güçlü yönler için belirtilen en önemli 5 madde Tablo 2'de, zayıf yönler için belirtilen en önemli 5 madde Tablo 3'te, fırsatlar için belirtilen en önemli 5 madde Tablo 4'te ve tehditler için belirtilen en önemli 5 madde Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 2. Güçlü Yönler

Güçlü Yönler	Öğretim Üyeleri	n (%)	Lisans Öğrencileri	n (%)
Madde 1	Yüksek lisans ve doktora programlarının olması	9 (90)	Akademisyenlerin fizyoterapistlerden oluşması, klinik tecrübelerinin fazla olması ve farklı alanlarda uzmanlaşmış zengin bir akademik kadroya sahip olması	55 (68.7)
Madde 2	Türkiye’de kurulan ikinci okul olması ve 26 mezunların verilmesiyle tanınırlığın yüksek olması	5 (50)	Anatomi dersinin kadavra üzerinden işlenmesi	14 (17.5)
Madde 3	Bölümün idari kadrosunun ve tüm öğretim üyelerinin fizyoterapistlerden oluşması	5 (50)	Rehabilitasyon derslerinin ayrıntılı olarak işlenerek kaliteli bir mesleki eğitim verilmesi	14 (17.5)
Madde 4	Akademik personelin fizyoterapinin temel ve farklı alanlarında uzmanlaşmış olmaları	5 (50)	İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi’nde staj yapma olanağının olması	13 (16.2)
Madde 5	Temel tıp bilimleri derslerinin İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyeleri tarafından 29 yıldır fizyoterapistlere özelleşmiş bir biçimde veriliyor olması	5 (50)	Temel tıp bilimleri derslerinin ayrıntılı olarak işlenmesi ve bu derslerin İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi öğretim üyeleri tarafından verilmesi	13 (16.2)

Tablo 3. Zayıf Yönler

Zayıf Yönler	Öğretim Üyeleri	n (%)	Lisans Öğrencileri	n (%)
Madde 1	Tıp fakültesinden ayrı bir kampüste eğitim veriyor olmanın sıkıntıları	8 (80)	Dersliklerin ve amfinin öğrenci sayısına göre yetersiz kalması ve okul koşullarının artan öğrenci sayısını karşılayamaması	45 (56.2)
Madde 2	Öğrenci sayısının her yıl artıyor olması	8 (80)	Dersler için gerekli olan ekipman ve malzemelerin yetersiz olması	29 (36.2)
Madde 3	Fakültemizin derslik ve uygulama alanındaki fiziki yetersizliği	8 (80)	Üniversite’nin sosyal aktivite imkânlarının yetersizliği ve öğrenci kulüplerinin de bu konuda yetersiz olması	25 (31.2)
Madde 4	Uygulamalı dersler için yeterli ekipman olmaması	5 (50)	Okulun fiziki olarak liseyi anımsatması ve binanın üniversite için uygun olmaması	24 (30)
Madde 5	Akademik çalışmaların yürütülebilmesi için yeterli ekipman olmaması	5 (50)	Pratik derslerin hasta üzerinden anlatılmaması nedeniyle yetersiz kalması ve teorik bilgi ile koordineli olarak verilmemesi	13 (16.2)

Tablo 4. Fırsatlar

Fırsatlar	Öğretim Üyeleri	n (%)	Lisans Öğrencileri	n (%)
Madde 1	Farklı disiplinlerle bir arada eğitim alma imkanına sahip olunması	9 (90)	İstanbul Üniversitesi'nin köklü bir üniversite olması ve eğitim alanında bir marka haline gelmiş olması nedeniyle iş yaşamında iyi bir referans olması	31 (38.7)
Madde 2	Yapılan bilimsel çalışmalar ile Fizyoterapi bilimine farklı alanlarda katkı sağlanıyor olması	7 (70)	İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi imkânlarından faydalanabiliyor olması	13 (16.2)
Madde 3	Üniversitemizin 2 adet araştırma ve uygulama hastanesinin bulunması	6 (60)	Üniversitenin İstanbul'da yer alması nedeniyle ulaşılabilecek imkânların fazla olması	12 (15)
Madde 4	Üniversite tarafından verilen mezuniyet diplomasının yurtdışında geçerliliğinin olması	6 (60)	Ülke çapındaki diğer okullardaki birçok Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü öğretim üyesinin İstanbul Üniversitesi'nde lisansüstü eğitimini tamamlamış olması nedeniyle birçok okulla ilişkilerin başlatılmasının ve geliştirilmesinin kolay olması	9 (11.2)
Madde 5	Kanıtı dayalı fizyoterapi uygulamalarının yapılıyor olması	5 (50)	Farabi ve Erasmus programları ile öğrenci ve öğretim üyesi değişimi olanakları	6 (7.5)

Tablo 5. Tehditler

Tehditler	Öğretim Üyeleri	n (%)	Lisans Öğrencileri	n (%)
Madde 1	Mesleki hakların yetersizliği	9 (90)	Okullardaki kontenjan sayısının artmasıyla daha düşük puan ile öğrenci alınması sonucu niteliksiz fizyoterapistlerin mezun olması	41 (51.2)
Madde 2	Mezun sayısının giderek artıyor olması	8 (80)	Akademik kadrosu ve eğitim olanakları yetersiz olan çok sayıda okulun açılması ve niteliksiz mezun sayısının artması	41 (51.2)
Madde 3	Sağlık Bilimleri Fakültesinin bölümü olarak diğer bölümlerle aynı standartta yürütülecek idari ve öğrenci işlerinin daha yüksek puanla bölüme yerleşen ve farklı eğitim süreci olan bölümümüz öğrencileri için dezavantaj oluşturması	6 (60)	Fizyoterapistler arasındaki mesleki örgütlenmenin sağlanmamış olması sebebi ile yasal hakların elde edilememesi ve mesleğin yasalarla desteklenmemesi	20 (25)
Madde 4	Fiziki ve teknolojik yetersizliklerden dolayı öğrencilerin motivasyonunun azalması	6 (60)	Yanlış sağlık politikaları nedeniyle hastanın fizyoterapiste dolaylı yollardan ulaşması ve mesleki otonominin sağlanamamış olması	17 (21.2)
Madde 5	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fakültesi olmak için başvuruda bulunmaması	6 (60)	İstihdamın artan mezun sayısı ile paralel olarak artmaması ve devlet hastanelerindeki kadroların yetersiz olması	13 (16.2)

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırma, İstanbul Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü lisans öğrencileri ve öğretim üyeleri kapsamında iki grup üzerinde ya

pılmış olup, bölümün durum analizi farklı paydaşların bakış açısına göre ortaya konmuştur. Araştırma sonucunda fizyoterapi ve rehabilitas-

yon bölümü öğrencileri ve öğretim üyelerinin kişisel, statüsel ve jenerasyon farklılıklarına rağmen bölümün güçlü ve zayıf yönleri ile karşılaşabileceği fırsat ve tehditler açısından benzer özellikleri vurguladıkları görülmektedir. Ancak, bu benzer özelliklerin lisans öğrencileri ve öğretim üyelerinin gözünde önem sırası farklıdır.

Araştırma sonucunda Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü lisans öğrencileri ve öğretim üyeleri tarafından ortak olarak belirtilen güçlü yönler; bölümün idari kadrosunun ve tüm öğretim üyelerinin fizyoterapistlerden oluşması, öğretim üyelerinin fizyoterapinin farklı alanlarında uzmanlaşmış olması ve klinik tecrübelerinin fazla olması, temel tıp bilimleri derslerinin İstanbul Tıp Fakültesi öğretim üyeleri tarafından fizyoterapistlere özelleşmiş biçimde anlatılıyor olmasıdır. Bunlara ek olarak, öğretim üyeleri, yüksek lisans ve doktora programlarının olması, Türkiye’de kurulan ikinci fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümü olması nedeniyle tanınırlığının yüksek olmasının güçlü yön olduğunu vurgularken lisans öğrencileri ders programında yer alan rehabilitasyon derslerinin ayrıntılı olarak işlenmesi, anatomi dersinin kadavra üzerinde anlatılması ve İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi’nde staj yapma olanağının mesleki eğitimin niteliğini arttırdığını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan akademisyenlerin zayıf yön olarak vurguladıkları konu akademik çalışmaların yürütülebilmesinde sıkıntı yaşamalarına neden olan ekipman yetersizliği ve tıp fakültesinden ayrı bir kampüste eğitim verme durumudur. Lisans öğrencileri ise zayıf yön olarak üniversitenin sosyal aktivite imkânlarının yetersiz olduğunu ve öğrenci kulüplerinin bu konuda yetersiz kaldığı konusunu vurgulamıştır. Her iki grup tarafından zayıf yön olarak görülen özellikler; dersliklerin ve uygulama alanlarının fiziki şartlarının yetersiz olması ve her geçen yıl artmakta olan öğrenci sayısını karşılamakta yetersiz kalması, uygulamalı dersler için gerekli ekipman ve malzemelerin eksik olmasıdır.

İki grup arasında verilen cevaplar arasındaki farkın en fazla olduğu bölüm fırsatların belirtildiği bölümdür. Lisans öğrencileri daha çok bölümün sunmuş olduğu fırsatların sonuçlarına ve yararlarına odaklanırken öğretim üyeleri bu fırsatların temelinde yatan özellikleri analiz etmiştir. Öğretim üyeleri tarafından bölümün yüksek lisans ve doktora programlarına sahip olması güçlü bir yön olarak belirtilirken lisans öğrencileri bölümün mezuniyet sonrası lisansüstü eğitime devam edebilme olanağı sunuyorum olmasını bir fırsat

olarak görmektedir. Aynı zamanda İstanbul Üniversitesi’nin köklü bir geçmişe sahip olması ve marka değeri taşımasının iş yaşamında iyi bir referans oluşturması, üniversitenin İstanbul’da yer almasının ulaşılabilir imkân sayısını arttırması lisans öğrencileri tarafından fırsat olarak belirtilen diğer özelliklerdir. Öğretim üyeleri ise üniversitenin iki adet araştırma ve uygulama hastanesine sahip olmasını ve farklı disiplinlerle bir arada eğitim alma imkânı sunmasını birer fırsat olarak değerlendirmektedir. Yalnızca verilen eğitimin niteliğini değil aynı zamanda fizyoterapi bilimine katkı sağlayabilecek çok çeşitli alanlarda bilimsel çalışmaların yürütülmesi ve kanıt dayalı fizyoterapi uygulamalarının yapıyor olmasını da fırsat olarak görmektedirler.

Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümlerine ayrılan öğrenci kontenjanının giderek arttırılmasına bağlı olarak mezun sayısının artması ancak istihdamın artan mezun sayısına cevap verememesi hem öğretim üyeleri hem de lisans öğrencilerinin tehdit olarak gördüğü bir durumdur. Her iki grup tarafından tehdit olarak görülen bir diğer durum ise elde edilen mesleki hakların yetersiz olması ve mesleki otonominin sağlanamamasıdır. Öğretim üyelerinin tehdit olarak bildirdiği fiziki şartların yetersizliği ve teknolojik altyapıdaki eksikliklerden kaynaklı öğrencilerin motivasyonun azalması lisans öğrencileri tarafından sadece zayıf yön olarak görülmektedir. Lisans öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplar incelendiğinde mezun olduktan sonra iş bulmalarını zorlaştırabilecek ya da çalışma şartlarının kötüleşmesine neden olabilecek durumları tehdit olarak gördükleri sonucuna ulaşılabilir.

Sonuç olarak, belirlenen bu noktalar sayesinde göze çarpan güçlü yönler korunmalı ve aynı zamanda fırsatlar değerlendirilmelidir. Bu özelliklerin ön plana çıkması sağlanarak mevcut iyi halin temeli sağlanmalıdır ve üzerine ek değerler kazandırılmalıdır. Ayrıca zayıf yönler geliştirilmeye çalışılmalı ve olası tehditlere karşı önlemler olarak doğru stratejiler belirlenmelidir. Her ne kadar bölümün benzer özelliklerini vurgulamış olsalar da doğru stratejileri belirlerken öğretim üyeleri ve alan lisans öğrencilerinin düşünceleri ayrı ayrı analiz edilmelidir. Bu sayede, İstanbul Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümünün hem öğrenciler için her yönüyle tercih edilen bir kurum olabilmesi ve marka değerini koruyabilmesi hem de yapılacak mesleki yenilikler ile diğer üniversiteler arasında lider konumuna gelebilmesi hedeflenmelidir.

Kaynaklar

1. Özdiçler AR. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Giriş. 1. Baskı. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi; 2016. p.10-11.
2. [http://www.istanbul.edu.tr/?p=64860/](http://www.istanbul.edu.tr/?p=64860) Erişim tarihi: 09.09.2016
3. <http://sabif.istanbul.edu.tr/fizyoterapi/> Erişim Tarihi: 06.06.2016.
4. Bryson JM. Strategic Planning for Public and Nonprofit Organizations: A Guide to Strengthening and Sustaining Organizational Achievement, 4th ed. Sanfransisco: Jossey-Bass Publishers; 2011.
5. Rue D, Byars D. Management Skills and Application. 7th ed. Richard Irwin Inc; 1995.
6. Schermerhorn J. Management, 5th ed. New York: John Wiley & Sons Inc; 1996.
7. Yıldırım N. Okul müdürlerine göre ilköğretim okullarının SWOT(GZFT) analizi. Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi 2008; 1: 123-43.
8. Dinçer Ö. Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası. 6. Baskı. İstanbul: Beta Yayınları; 2002.
9. Gürses HN, Alemdaroğlu İ, Tanrıverdi M. Türkiye’de fizyoterapi ve rehabilitasyon fakülte bölümü/yüksekokullarının incelenmesi ve müfredat analizi, Turk J Physiother Rehabil. 2014; 25(1): 16-27.
10. <http://www.fizyoterapistler.org/tfd/index.php/en/dernek-hakk-nda/fizyoterapi-ue-niversiteleri/> Erişim Tarihi: 09.09.2016
11. <https://www.randomizer.org/> Erişim tarihi: 15.05.2016